



KIRUNA KOMMUN

Dokumenttyp	Direktiv
Dokumentansvarig	Kommunstyrelsen
Upprättad	2023-11-20
Antagen	Kf 231204, § 200
Senast reviderad	
Dokumentet gäller för	Samtliga nämnder

Budgetdirektiv 2025-2028

Innehåll

1	Planeringsförutsättningar	3
1.1	Skatteunderlag.....	3
1.1.1	Disponering av resultatutjämningsreserven.....	4
2	Planeringsunderlag	4
2.1	Budgetramar 2024-2027.....	4
2.2	Beräkningsunderlag.....	4
3	Kapitaltjänstkostnad	4
4	Budgetdirektiv	5
4.1	Övergripande inriktning.....	5
4.2	Mål.....	5
4.3	Drift.....	5
4.4	Taxor och avgifter.....	5
4.5	Investeringar.....	6
4.5.1	Driftkonsekvenser av en investering.....	6
4.5.2	Sammanfattning av vad som ska inkomma till budgetberedningen.....	6
5	Budgetprocessen	7
5.1	Formalia.....	7
5.2	Tidplan.....	8
6	Uppföljning under verksamhetsåret	8
7	Bilagor	9
7.1	Mål.....	9

Fel! Bokmärket är inte definierat.

1 Planeringsförutsättningar

Prognoserna för ekonomins utveckling är osäkra. Svensk ekonomi drabbas hårt av den pågående inflationsbekämpningen. Nu ligger inflationstoppen bakom oss men effekterna av inflationsbekämpningen och den svaga valutan kvarstår. Även om räntenivåerna förväntas sjunka under nästa år så kommer de inte att komma ner på samma låga nivå som varit de senaste åren.

Sverige kommer att befinna sig i en lågkonjunktur men återhämtningen bör ta bättre fart under 2025 och 2026.

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inte annat anges

SKR 23:41

Nyckeltal	2022	2023	2024	2025	2026	2027
BNP	2,8	-0,6	1	3,6	2,4	1,7
Arbetade timmar	2,3	2,0	-0,3	1,7	1,4	0,8
Relativ arbetslöshet, procent	7,5	7,6	8,6	8,6	8,0	7,7
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,9	2,9	3,9	5,2	4,7	4,1
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	2,7	3,8	3,9	3,4	3,3	3,3
Inflation, KPIF	7,7	5,9	2,3	2,1	2,0	2,0
Inflation, KPI	8,4	8,5	3,1	1,6	1,8	1,8
Befolkning, 15-74 år	0,3	0,6	0,6	0,6	0,5	0,4
Styrränta vid årets slut	2,5	4,3	2,8	1,8	1,8	1,8

Källa: SKR. BNP och arbetade timmar avser kalenderkorrigerade data. Timlön enligt Nationalräkenskaperna avser anställdas timmar.

1.1 Skatteunderlag

Om befolkningen minskar ger detta ett årligt krympande skatteunderlag som kommunen behöver anpassa sig till om vi inte lyckas vända den negativa befolkningsutvecklingen.

Till grund för skatteunderlagsprognosen för Kiruna ligger cirkulär 23:41 med SCB:s befolkningsantagande utifrån befolkningsutvecklingen i Sverige.

Tabell 2: Prognos för skatter och stadsbidrag

Enligt SKR cirkulär 23:41 (tkr)

Befolkningsantagande, SCB	22 704	22 821	22 932
År	2025	2026	2027
Skatteintäkter	1 683 109	1 755 779	1 890 867
Inkomstutjämningsbidrag	11 446	11 981	12 475

Kostnadsutjämning	-17 664	-17 841	-17 918
Regleringspost	53 991	46 940	38 921
Strukturbidrag	108 308	108 835	109 305
LSS-utjämning	-3 619	-3 656	-3 678
Fastighetsavgift	64 397	64 397	64 397
Summa intäkter och utjämning inkl fastighetsavgift	1 899 433	1 966 013	2 030 189

1.1.1 Disponering av resultatutjämningsreserven

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. När detta får göras måste framgå av de egna riktlinjerna för god ekonomisk hushållning. Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med SKR:s nuvarande prognos skulle det vara möjligt för 2023, 2025 och 2026. En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat. Det ligger dock ett förslag på förändringar kring regelverket om RUR.

2 Planeringsunderlag

2.1 Budgetramar 2025-2027

Drift- och investeringsbudgetramar för år 2025 och planår 2026-2028 kommer fastställas av kommunfullmäktige under våren 2024. Ramarna kommer baseras på SKR:s framtagna prislappsbudgeteringsmodell som utgår från prislapparna i kostnadsutjämningsmodellen, det vill säga att det verksamheterna genererar i den kommunala utjämningsmodellen kommer vara underlag för budgetram, så kallade Tekniska budgetramar. Utöver de Tekniska budgetramarna kommer KF besluta om politiska prioriteringar som tillskott till de tekniska ramarna

2.2 Beräkningsunderlag

Den nya budgetmodellen utgår från kommunens intäkter, från intäkterna dras överskottsålet bort. Resterande intäkter fördelas ut i de tekniska ramarna och till prioriteringsutrymmet. På så sätt säkerställer modellen att kommunen inte kan lägga en budget som inte går ihop.

3 Kapitalkostnad

Kapitalkostnaderna består av internränta och avskrivning. Avskrivningsprocenten varierar och är beroende av anläggningens art och den beräknade ekonomiska livslängden på de olika komponenterna. Kapitalkostnaden beräknas från månaden efter investeringen färdigställts.

4 Budgetdirektiv

4.1 Övergripande inriktning

Samverkan inom koncernen är en viktig del i att hushålla med våra resurser, om det finns verksamhet som kan drivas effektivare med samordning eller flytt av verksamheter mellan förvaltningarna och bolag ska det föreslås.

På grund av det ekonomiska läget ska samtliga nämnder och styrelser ta fram möjliga besparingsförslag och konsekvenser av dessa förslag. Även de förslag som nämnden inte bifaller ska redovisas till budgetberedningen med uppgift om att dessa ej bifallits i nämnd.

Åtgärderna ska redovisas i paket för hela verksamhetsområde och på tre olika nivåer av åtgärder

Under pågående budgetår kommer tilläggsbudgeteringar av drift och nya investeringar enbart medges ytterst restriktivt. Detta för att samtliga prioriteringar ska kunna vägas mot varandra.

4.2 Mål

Budgetprocessen syftar till att resurssätta kommunens kärnverksamheter och politiska prioriteringarna vilka kommunfullmäktige fastställt i tre långsiktiga mål samt ett antal årliga delmål.

Den övergripande målinriktningen för mandatperioden är befolkningstillväxt med målet

- att vi ska vara 25 000 invånare 2030
- Att kommunen ska vara bland landets bästa skolkommuner till år 2027
- att kommunens ska vara bland landets bästa omsorgskommuner till år 2027

Till budgetberedningen ska samtliga nämnder och styrelser, inklusive bolagen inkomma med behov som speglar verksamhetens uppdrag och de politiska prioriteringarna. Behoven som inkommer ska vara del av en långsiktig verksamhetsplanering där nödvändiga effektiviseringar ska belysas.

4.3 Drift

Varje nämnd ska klara av att utföra sin verksamhet till ett genomsnittligt pris och en genomsnittlig kvalitet. Det är det som de tekniska ramarna ska räckta till. Ökade volymökningar/minskningar tar budgetmodellen hänsyn till i de tekniska ramarna. Ökade ambitioner är däremot inte medräknade i de tekniska ramarna utan är upp till politiken att fatta beslut om och har nära koppling till målinriktningarna. På så sätt blir budgeten ett tydligt medel för att styra mot målen.

De verksamhetsplaner som tas fram ska bygga på kommunens samt nämndens eller styrelsens egna mål och utgöra underlag till budgetarbetet.

Verksamhetsplaner och budget ska ha ett långsiktigt perspektiv samt ta hänsyn till kompetensförsörjningsproblematiken som kommunen har och står inför.

4.4 Taxor och avgifter

Taxor och avgifter ger utrymme för kommunen att självfinansiera flera av de tjänster kommunen tillhandahåller för medborgaren.

Samtliga taxor ska tas upp till beslut oavsett om de föreslås förändras eller inte.

Alla nämnder och styrelser ska genomföra en översyn av sina taxor så att de bygger på indexuppräknings för att säkerställa att kommunen har kostnadstäckning.

Förslag till förändrade taxor/avgifter skall redovisas tillsammans med den gällande kostnadsnivån samt förklaring till varför en förändring föreslås. Den totala ökningen eller minskningen av intäkterna orsakade av de föreslagna förändringarna ska också redovisas.

4.5 Investeringar

Äskanden ska behandlas i objektsform, kommer objektet pågå över en lång tid så ska tidsplan och likviditetsplan tas fram för objektet och objektet ska beslutas i sin helhet. Investeringsäskanden ska vara förankrade med alla verksamheter och funktioner som berörs under investeringsperioden och vid idrifttagande.

Redan beslutade pågående projekt ska också redovisas för att visa på den totala investeringsvolymen som verksamheten förfogar över, dvs summan av pågående arbeten och förslag på nya investeringar.

Investeringsbudget fastställs och detaljredovisas per objekt och objektnamnet får inte ändras under objektets livstid.

Om en investeringsram fastställs i stället för enskilda objekt ska ansvarig nämnd prioritera vilka objekt som kommer utföras inom den tilldelade ramen och återrapportera det till dokumenthanteringscentralen (DHC) för diarieföring senast vid ingången av verksamhetsåret. Nämndens prioritering delges därefter till kommunfullmäktige.

Verksamhetsansvarig nämnd beslutar om investeringsordning efter aktuella politiska prioriteringar. Projektdirektiv ska upprättas för varje objekt och eventuella förändringar för objekt ska beslutas av kommunfullmäktige. Investeringar får äskas i större grupp för att utgöra "huvudprojekt" där delprojekt kan förekomma. Exempelvis objekt vattenverk, sen kan budgeten fördelas till underobjekt. Projektdirektivet ska beskriva vilka underobjekt som ska investeras i.

4.5.1 Driftkonsekvenser av en investering

Nämnderna ska redovisa alla driftkonsekvenser av äskade investeringar.

I driftkonsekvenserna ska redovisas avskrivningstid, beräknade avskrivningskostnader, driftkostnader för berörda verksamheter samt eventuella intäkter av investeringen.

Driftkonsekvensbeskrivningar ska tas fram ur tre perspektiv: medborgarens, egen verksamhet och annan verksamhet. Driftkonsekvenserna ska kommuniceras med den/de förvaltning/bolag det berör för att redovisa en heltäckande driftkostnad.

Redan vid beslut om investeringsobjektet ska driftkostnaderna planeras in i kommunens driftbudget för att säkerställa att kommunen har råd med investeringarna när de tas i drift.

4.5.2 Sammanfattning av vad som ska inkomma till budgetberedningen

Det ekonomiska läget för kommunen är tufft samtidigt som ambitionerna är höga. Det som ska inkomma till budgetberedningen är följande:

- Behov för att kunna bedriva en god verksamhet och för att nå de av kommunfullmäktige uppsatta målen

- Besparingsförslag både gällande att sluta utföra verksamhet eller att effektivisera verksamhet. Om dessa förslag innebär en initial kostnad för att sedan ge lägre kostnader ska den initiala kostnaden redovisas
- Förslag på taxehöjningar
- Investeringsbehov med driftskonsekvenser

I alla delar ovan ska kompetensbristen beaktas samt långsiktighet. Utan det är långsiktigt vi ska få en ekonomi i balans genom smarta åtgärder som stärker oss långsiktigt.

5 Budgetprocessen

5.1 Formalia och rutiner

Nämnder/styrelser ska delge kommunstyrelsen MBL-protokoll samt nämnds/styrelseprotokoll, åtföljt av handlingar som är av avgörande betydelse för ärendets handläggning.

Protokollet för beslutspunkter gällande drift/investering/taxor och mål ska vara uppdelade i separata paragrafer, ett beslut per ämne. Kontakta kommunsekreteraren om osäkerhet uppstår.

Handlingar som redovisas eller delas ut under pågående sammanträde och ej tidigare är lämnade till dokumenthanteringen ska **alltid** lämnas i original för diarieföring. Det åligger respektive nämnd/styrelse att ombesörja detta.

Befintliga mallar ska användas för redovisning av drift/investering/taxor och mål. Redovisning av siffror ska ske i formatet Tkr (tusentals kronor).

Till budgetberedning ska alla besparingsförslag och åtgärder redovisas med konsekvensbeskrivningar, även de som ej antas av respektive nämnd. Detta för att samtliga politiker ska få ta del av möjliga åtgärder, även de som respektive nämnd ej finner lämpliga.

Förvaltningar och bolag skall inkomma med tre alternativ , small, medium och large.

Respektive förvaltnings tilldelade controller/ekonom ska säkerställa att allt blankettmaterial sparas ned på K:\2.BUDGETBEREDNING\2025-2028 för att kunna sammanställas.

Ärenden som tidigare under året överlämnats till budgetberedningen för beslut kommer att föras in i sammanställning av äskanden samt bifogas budgethandlingarna för beredning.

5.2 Tidplan

Tidplan för budget 2025-2028

Budget 2025-2028	Eko- avd	Nämnder och styrelser	BB mm	KF
Budgetdirektiv				5/12- 23
Blankettmaterial och instruktioner ligger på intranätet	15/12- 23			
KLG: Introduktion av budgetdirektivet: mål, ekonomiska ramar, mallar och deadlines samt omvärldsspaning			15/12- 23	
KLG: Budgetkickoff, leverans och presentation av förvaltningarnas och bolagens (nämnder/styrelser) förslag till prioriteringar (S, M, L-paket)			7/2	
Nämnd/styrelse delger KLF/KS sitt formella budgetäskande		12/4		
Nämnd/styrelse delger KLF/KS sina beslutade mål för år 2025-2026/(2028)		12/4		
Budgetberedning, presentation av kommunens/ koncernens budget i sin helhet			23- 24/4	
Förslag till kommunens/koncernens hela budget klart	3/5			
Beslut om kommunens budget				17/6
Nämnd/styrelse delger KLF/KS sin beslutade internbudget		November?		

6 Uppföljning under verksamhetsåret

Nämnder och styrelser ska genomföra löpande budgetuppföljningen under budgetåret genom att upprätta månadsvisa ekonomiska rapporter som behandlas av nämnden/styrelsen. Den ekonomiska rapporten ska innehålla driftresultat för perioden samt årsprognos. Respektive controller ansvarar för att upprätta nämndens/styrelsens ekonomiska rapport.

I det fall en prognos visar avvikelser från beslutad budget ska nämnden/styrelsen besluta om åtgärder för att hålla ett nollresultat för verksamhetsåret.

För kommunstyrelsen som nämnd gäller också att egen ekonomisk rapport upprättas månadsvis för styrelsens egen förvaltning.

De ekonomiska rapporter som behandlas i nämnderna skall delges kommunstyrelsen.

Kommunledningsförvaltningens ekonomiavdelning lämnar en kommunövergripande ekonomisk uppföljning och prognos till kommunstyrelsen minst en gång per kvartal (4 ggr per år) enligt uppsiktsplikten.

Uppföljning av pågående investeringar ska presenteras för kommunstyrelsen kvartalsvis av kommunledningsförvaltningens ekonomiavdelning.

Samma grundmallar ska användas vid redovisning till nämnd/styrelse och på kommunövergripande nivå för att underlätta för politiken. Respektive nämnd kan ha olika uppföljningar i detalj beroende på verksamhet.

Varje nämnd ska erhålla information om hur senaste skatteunderlagsprognosen för kommunen ser ut för att veta det övergripande ekonomiska läget.

Delårsrapport upprättas per sista augusti och bokslut per den sista december enligt särskilda instruktioner.

7 Bilagor

7.1 Mål

Orienteringskarta med de långsiktiga målen och de årliga delmålen